

Nieuwsbrief Dierenkliniek Europawijk Haarlem

Dit is de september nieuwsbrief van de Dierenkliniek Europawijk.

Geachte klant,

We hebben natuurlijk ons best gedaan om leuke weetjes en nuttige informatie voor u te verzamelen. Heeft u ook een leuke mededeling, een algemene vraag of een nieuwtje om te delen? Dat vinden wij altijd leuk om te horen, dus vertel het ons door deze mail te beantwoorden en wie weet komt het in de volgende editie!

Bent u ook nieuwsgierig geworden naar de vorige nieuwsbrieven? Klik dan op de volgende link <http://dierenarts-haarlem.nl/Page9B.html>

Alvast veel leesplezier toegewenst!

Inhoud van deze nieuwsbrief

Column van Lex Ros.....	1
Vleermuizen	2
de lichaamsbouw van een vleermuis.....	2
waar wonen vleermuizen?.....	2
de echolocatie van vleermuizen	3
de jaarcyclus van de vleermuis.....	4
Vergelijking anatomie vleermuis en mens.....	5
Uit de praktijk.....	5
Keizersnede bij de poes Rosa.....	5
Voor u gelezen	8

Babyaapje lijkt op Harry Potter-tovenaar Voldemort.....	8
Nieuwe baasjes in de rij voor asielhond na charmeoffensief.....	9
Eerste forensisch dierenarts	10
Nieuwe entkaartjes	10
Acties en nieuwe producten.....	10
Winterjassen.....	10
Speelgoed	10
841 artikelen	11
Simparica anti teek en anti vlooien PIL.....	11
Chipprijs.....	11

Column van Lex Ros

De vakantie zit er weer op. We zijn een beetje bijgebruind wat ons toch een gezond gevoel heeft gegeven.

We weten natuurlijk dat in het Nederlandse klimaat deze huidskleur binnen een paar weken weer veranderd is in melkwit, maar ja, het was toch even aangenaam.

Na de vakantie staat het werk gewoon weer te wachten en ook thuis was er het een en ander schoon te maken. (De voorjaars schoonmaak slaan we altijd over..)

Ik ben maar eens begonnen met de luiken voor de ramen, waarvan de achterkant wel een schoonmaakbeurtje kon gebruiken.

Achter het 1^e luik bevond zich al een verrassing, maar die was weg voordat ik het doorhad.

Toen het 2^e luik: camera in de aanslag en warempel
het lukte me om ze mooi vast te leggen:
2 fraaie vleermuisjes!

Theo en Thea bij ons achter de luiken..

Omdat er zo weinig aandacht wordt besteed aan dit prachtige diertje (ik moet toegeven dat ze in de praktijk nooit worden aangeboden), toch eens wat meer informatie in deze nieuwsbrief over deze unieke diersoort.

We hebben diverse soorten in Nederland, die te onderscheiden zijn op grond van het ultrasone geluid dat ze maken.

Ik heb gebruik gemaakt van een werkstuk van Sigrid van Woerkom om de informatie te delen.
Veel leesplezier.

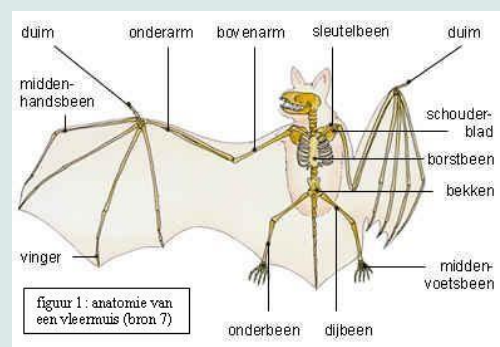
Vleermuizen

de lichaamsbouw van een vleermuis

Vleermuizen hebben een lengte tussen de 3 en 8 cm. De spanwijdte zit tussen de 18 en 43 cm en het gewicht zit tussen de 3,5 en 40 gram. Dat zijn grote verschillen, toch zijn ze juist, de kleinste marges komen namelijk van de gewone dwergvleermuis

(Pipistrellus pipistrellus) (de kleinste soort in Nederland) en de grootste marges van de vale vleermuis (Myotis myotis) (de grootste soort van Nederland).

In de evolutie heeft de vleermuis vleugels gekregen op de plek van onze armen en handen. Daardoor heeft de vleermuis net zoveel vingers als wij: vijf (zie figuur 1). De vingers van een vleermuis zijn echter allemaal bijzonder lang, en er heeft zich een vlieghuid tussen gevormd. Enkel de duim van een vleermuis heeft zijn normale lengte behouden. Die is, samen met de onderarmen, namelijk enorm handig om mee te klimmen. De vlieghuid tussen de vingers loopt door tot aan de achterpoten en ook tussen de achterpoten bevindt zich een vlieghuid: de staartvlieghuid. De poten hebben zich ontwikkeld tot grijphanden om aan te hangen.

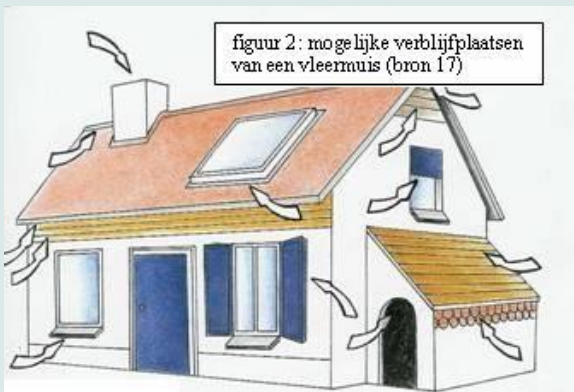

waar wonen vleermuizen?

Alle vleermuizen hebben verblijfplaatsen nodig, om zich te beschermen tegen koude, regen en predatoren. Niet alle vleermuizen wonen op dezelfde soort plekken, maar ze zijn wel allemaal afhankelijk van wat de natuur of de mens hen biedt, vleermuizen kunnen namelijk geen nesten maken. Verder wonen ze niet het hele jaar op dezelfde plaats, ze hebben namelijk verschillende winter- en zomerverblijven. Zomerverblijven zijn bijvoorbeeld

de kraamkolonies, tussenkwartieren en paarverblijven.

In winterverblijven wonen vaak verschillende soorten bij elkaar en ook qua geslacht zijn ze gemengd. Als winterverblijf kunnen bunkers, ijskelders en grotten worden gebruikt, maar door sommige vleermuizen (zoals de rosse vleermuis, *Nyctalus noctula*) ook bomen.

(die van ons dus achter de luiken)

Na de winter verhuizen de vleermuizen naar tussenkwartieren, die niet meer door verschillende soorten worden bewoond. Hier leven solitaire of kleine groepjes dieren enkele dagen tot een paar weken samen, alvorens naar hun zomerverblijf te vliegen.

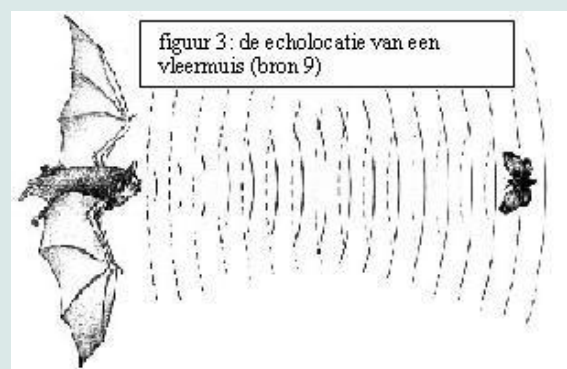
Hier wordt met zomerverblijf de kraamkamer bedoeld, deze wordt uitsluitend door vrouwtjes van dezelfde soort en hun jongen bewoond. Mannetjes blijven in de zomer in kleine groepen of solitair wonen. De kraamkamers worden enkele maanden bewoond, de jongen worden er geboren en grootgebracht.

Na het verlaten van de kraamkolonies en zomerverblijven ontmoeten de mannetjes en vrouwtjes elkaar in de paarverblijven, die verder niet veel verschillen van de zomerverblijven.

Winterverblijven kunnen dus bunkers, ijskelders, grotten en bomen zijn, de zomerverblijven zijn net zo divers. Sommige soorten, zoals de gewone dwergvleermuis, wonen graag in gebouwen (bijvoorbeeld achter de spouwmuur of op een kerkzolder, zie figuur 2). Andere soorten, zoals de Bechsteins en rosse vleermuis, zijn typisch bosbewoners. Oude spechtengaten, naar boven weggerot, zijn bijvoorbeeld zeer geschikt.

de echolocatie van vleermuizen

Vleermuizen produceren zowel voor de mens hoorbaar, als voor de mens onhoorbaar geluid. De hoorbare geluiden zijn vaak sociale geluiden, de onhoorbare zijn voor de jacht: de echolocatie (dit geluid is hoorbaar te maken met een batdetector, in tabel 1 staan de geluidsfrequenties per soort). Dat vleermuizen gebruik maken van echolocatie is pas in 1938 ontdekt door de Amerikanen George Pierce en Donald Griffin.

De mens ontvangt via zijn ogen een heleboel informatie, waarmee een beeld van de omgeving te

Nieuwsbrief

Dierenkliniek Europavijk Haarlem

vormen is. Vleermuizen ontvangen zo'n zelfde beeld via hun oren, doordat hun eigen geluid weerkaats op de voorwerpen in hun omgeving. Tijdens de jachtvlucht bevatten hun echolocatiesignalen pauzes van meer dan 10 milliseconden, dat komt doordat ze zich volledig op hun prooi richten. Op die momenten tasten ze hun omgeving bijna niet meer af. Dat betekent dus dat vleermuizen gedurende de nacht een paar uren vrijwel blind rondvliegen, dus zonder naar hun omgeving te kijken. Dat verklaart waarom vleermuizen altijd dezelfde routes vliegen, en het verklaart ook hoe het komt dat vleermuizen de mistnetten te laat opmerken.

De echolocatiegeluiden van vleermuizen zijn niet altijd hetzelfde, sommige vleermuizen zenden de geluiden namelijk uit via hun mond, maar andere via hun neus (bijvoorbeeld de grote hoefijzerneus, *Rhinolophus ferrumequinum*). Daarnaast kunnen verschillende soorten erg verschillen in het echolocatiegeluid dat ze maken. Vleermuizen kunnen hun echolocatie ook nog aanpassen aan de omgeving waarin ze vliegen en de manier van jagen.

tabel 1: overzicht geluidsfrequenties en overige belangrijke kenmerken (bron 14)

soort	laagste freq. (kHz)	hoogste freq. (kHz)	klank gehint via detector	tikken per sec.	formaat	biotoop	hoogte (m)	vlieggedrag
dwergvleermuis	35-40	45-50	nat	10-14	klein	zeer variabel, veel in beb. kom	2-10	grillige vlucht
nage dwergvl.	30-35	40-45	nat	6-10	klein	variabel	2-10	grillig
laafvinger	20	30	nat (ag. tap)	3-9	groot	variabel, beb. kom	5-20	tnag, cirkels
rosse vleermuis	15	20	nat (zyglet. tjk)	1-8	groot	bosrand, water, verkeerpleinen	10-80	snel, rechtlijnig
watervleermuis	30	50	droog	8-20	klein	water zonder planten	0,1-0,5	korte banen, cirkels
baardvleermuis	30	50	droog	10-12	klein	meestal bos	1,5-5	regelmatige banen
franjezant	30	50	droog	10-25	klein	bos, water, beekjes	0,1-5	grillig, soms als watervl.
meesvleermuis	25	35-40	droog enkel nat	7-15	vrij groot	plassen, kanalen	0,2-0,5	rech. grote cirkels
grootoorvl.	25-30	45-50	droog	15-25	vrij klein	meestal bos	1,5-5	Wendbaar, kan bidden

de jaarcyclus van de vleermuis

Voorjaar

Op warme dagen in februari en maart kun je al vleermuizen tegenkomen, meestal nog zeer dicht bij de winterverblijven. Pas eind april of zelfs begin mei verlaat de grote groep vleermuizen het winterverblijf. Ze verhuizen dan via tussenkwartieren naar hun zomerverblijf, dat soms wel honderden kilometers weg is. Begin april vindt de eisprong bij de vrouwtjes plaats, ze bevruchten zichzelf met de opgespaarde zaadcellen van voor de winterperiode.

Zomer

Eind mei tot begin juni is de draagtijd van vleermuisvrouwtjes. Begin juni verzamelen de vrouwtjes dan ook in de kraamkolonies. Kraamkolonies bestaan in Nederland uit 15 tot 400 dieren. Mannetjes brengen de zomer solitair of in kleine groepjes door. De jongen worden begin juli geboren en dan zo'n vier weken lang door hun moeder gezoogd. In die periode onderbreken de moeders hun nachtelijke jacht vaak om hun jong te gaan zogen, moeders nemen hun jongen namelijk niet mee op jacht. Toch kan het soms voorkomen dat een kraamkolonie verhuist, bijvoorbeeld na verstoring. De jongen liften dan, hangend aan de tepel van moeder, mee. Vleermuizen krijgen over het algemeen maar 1 jong per jaar, daarentegen bereiken vleermuizen wel een vrij hoge leeftijd, ze worden ongeveer 7 – 10 jaar oud.

Najaar

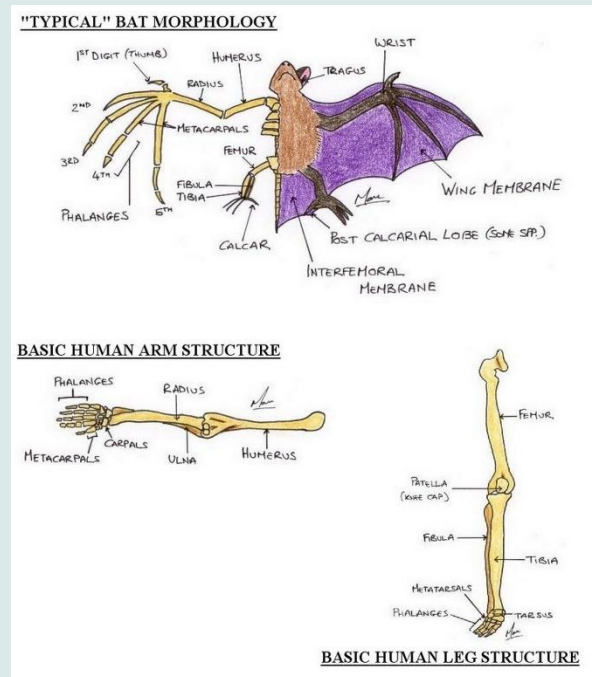
In augustus begint de paartijd, dus dan verhuizen vrouwtjes en mannetjes naar de parkkwartieren. Na de paring vind geen bevruchting plaats, de

vrouwtjes bewaren het sperma en bevruchten zichzelf in het voorjaar, zo wordt voorkomen dat de jongen in de winter (als voedsel schaars is) of in het voorjaar (als de moeder verzwakt is van de winter) worden geboren. In deze tijd wordt veel gejaagd, om aan te komen voor de lange periode van winterslaap. Na de paring zoeken ze vrij snel hun winterverblijven op, maar blijven in de buurt daarvan wel jagen. Het komt ook voor dat er pas in de winterverblijven wordt gepaard.

Winter

Omdat er in de winter vrij weinig voedsel is voor vleermuizen, gaan ze in winterslaap. Daarvoor zoeken ze geschikte winterverblijven. Dat moeten plekken zijn waar het zeer vochtig is (tegen uitdroging van de vleermuis) en nooit onder de 0°C komt. Verder moet het er donker zijn. Grotten of ijskelders kunnen deze omstandigheden vaak bieden, maar tegenwoordig worden ook steeds vaker kunstmatige verblijven aangelegd. Vleermuizen verlagen in de winter hun lichaamstemperatuur tot net boven de buitentemperatuur (ongeveer 5°C), verder vertragen ze hun ademhaling, hartritme en stofwisseling. Vleermuizen slapen nooit aan een stuk door de winter door, dat zou hun lichaam niet aan kunnen. Om de paar weken worden ze wakker en verhogen hun stofwisseling, hartslag en temperatuur weer tot de normale temperatuur. Zo kan het lichaam herstellen, soms gaat een vleermuis zelfs nog even jagen of verhuist naar een ander verblijf.

Vergelijking anatomie vleermuis en mens

Vit de praktijk

Keizersnede bij de poes Rosa

Kort geleden kwam er bij ons weer een poesje in de dienst welke moeite had met bevallen. Uiteindelijk werd besloten een keizersnede uit te voeren. Maar hoe gaat zoiets nou eigenlijk in zijn werk en waarom besluit je ertoe? Hoog tijd om dat eens duidelijk uit te leggen!

Redenen voor het uitvoeren van een keizersnede
Een keizersnede bij een kat is soms nodig omdat de kittens te groot zijn om op een normale manier geboren te worden. Een andere reden kan zijn het niet op gang komen van de geboorte terwijl de gehele draagtijd van 63-65 dagen voldragen is. Ook kan het voorkomen dat de ligging van een kitten zodanig is dat het niet via het bekken van de moederpoes geboren kan worden.

Hoe herken ik of mijn kat een keizersnede moet ondergaan?

Als uw kat meer dan een uur hard aan het persen is op het eerste kitten of meer dan een half uur op het tweede kitten dan moet u de hulp inroepen van een dierenarts. Als dierenarts beoordelen we dan of er operatief ingegrepen moet worden of dat we door manipuleren de normale geboorte (via het bekken) kunnen laten plaatsvinden. Indien nodig kunnen we deze behandeling ondersteunen met medicijnen zoals calcium of oxytocine injecties.

We kunnen navoelen of het bekken groot genoeg is voor het kitten om er doorheen te kunnen. Bij een stuitligging kunnen we door (zachtjes) aan de pootjes te trekken het kitten meer in de bekkenopening trekken en op die manier de moederpoes helpen het kitten eruit te persen.

Bij het navoelen of door het manipuleren van een kitten (met een afwijkende ligging) merken we of er wel of geen voortgang van de geboorte is. Indien het kitten niet verder komt of zelfs niet eens in het geboortekanaal terecht komt zal het advies zijn om een keizersnede uit te voeren.

Hoe gaat een keizersnede in zijn werk?

De voorbereiding

Allereerst worden er handdoekjes klaargelegd en voor moederpoes met kittens wordt een warm opnamehokje klaargemaakt. De poes wordt onder narcose gebracht en haar buik wordt geschoren. Het gebied rondom de tepels wordt extra voorzichtig geschoren, zodat de moederpoes geen

wondjes krijgt. Ook met wassen en desinfecteren wordt rekening gehouden met de kittens, zodat ze normaal gaan drinken en geen last hebben van het schoonmaak- en ontsmettingsmiddel.

De moederpoes wordt op een speciaal plankje op de operatietafel neergelegd. Onder haar rug ligt een handdoekje zodat ze zo comfortabel mogelijk ligt. De moederpoes wordt uitgebonden, waarna ze afgedekt wordt met steriele doeken.

De operatie

De huid wordt ingesneden en de buikwand geopend.

De baarmoeder wordt in zijn geheel naar buiten gehaald en op de operatiedoeken neergelegd.

De baarmoeder wordt ingesneden op een plaats waardoor we de kittens uit beide baarmoederhoornen naar buiten kunnen halen. De kittens worden 1 voor 1 naar buiten gehaald. Het vlies, waarin het kitten zit, wordt weggehaald van

het kitten. De bek wordt vrijgemaakt, schoongemaakt en er wordt gecontroleerd of er geen open gehemelte is. Hier heb je even tijd voor want de navelstreng is nog intact en het kitten krijgt zuurstofrijk bloed van de moeder.

Net geboren en al honger (?) of behoefte aan een moeder

Vaak beginnen de kittens nu al de eerste tekenen van een ademhaling te vertonen. De navelstreng wordt doorgehaald en het kitten wordt aan een assistente gegeven die het opwarmt en droogwrijft in een handdoekje.

Vervolgens wordt de nageboorte (elk kitten heeft een eigen nageboorte) uit de baarmoeder gehaald en wordt het volgende kitten naar de opening gebracht.

Wat doet de assistente met het pasgeboren kitten?

De assistente neemt het kitten over van de dierenarts en begint het kitten droog te wrijven. Door het wrijven wordt de ademhaling gestimuleerd. Omdat het kitten door de navelstreng altijd een kleine hoeveelheid van de verdoving binnenkrijgt, druppelen we een middel dat de verdoving tegengaat in de bek van het

kitten. De neus en de mond worden van slijm ontdaan. Eventueel slijm dat dieper in de trachea (luchtpijp) zit wordt door middel van het afslaan van het kitten uit de luchtpijp gewerkt. De navelstreng wordt bij de navel ontsmet. Zodra het kitten ademt en geluid begint te maken wordt het in de verwarmde opname gelegd.

Ze zijn al lekker harig

De baarmoeder hechten

De andere kittens worden door als het kan door hetzelfde gat uit de baarmoeder gehaald waarna de baarmoeder gehecht wordt. Na het hechten van de baarmoeder wordt de buikwand gesloten. Daarna wordt de huid onderhuids gehecht. Het voordeel hiervan is dat de moederpoes niet terug hoeft te komen om de hechtingen eruit te laten halen en de moeder of de kittens niet aan de hechtingen kunnen gaan zitten, hiermee voorkom je ontstekingen aan de wond.

De buik wordt schoongemaakt met water en de poes krijgt antibioticum en pijnstillers. Ook krijgt ze een injectie met een middel dat de verdoving tegengaat. Door dit middel wordt de moederpoes snel weer wakker.

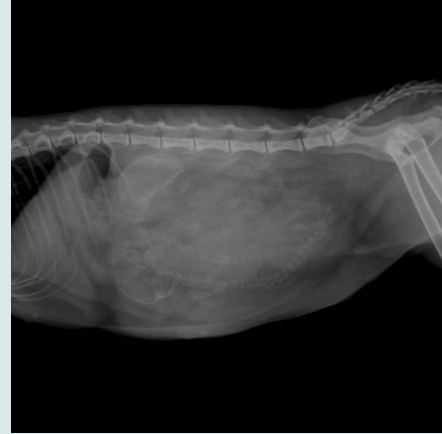

Rosa met haar pasgeboren kittens, ze is zich er al enigszins van bewust.

Moeder wordt bij de kittens gelegd
Zodra de moeder goed wakker is kan ze met de kittens weer naar huis. Ze krijgt ook antibioticum en pijnstillers mee naar huis. Een kraag is niet nodig als de huid onderhuids is gehecht.

Onze Rosa is geopereerd omdat ze al 66 dagen zwanger was (over tijd), de vruchtvliezen al gebroken waren en ze wel perste maar er niks kwam.

Op de röntgenfoto zagen we 2 grote kittens in stuitligging.

U ziet de 2 kopjes links boven elkaar liggen

Toen hebben we direct besloten tot opereren en het resultaat is een gezonde moeder met 2 prachtige kittens.

Voor u gelezen

Babyaapje lijkt op Harry Potter-tovenaar Voldemort

In een dierentuin in het Britse Devon is via een keizersnede een prematuur aapje geboren dat grote gelijkenis vertoont met Voldemort: de aartsvijand van tovenaarsleerling Harry Potter. De dierenartsen die de kleine primaat ter wereld brachten waren volgens Engelse media in shock toen de nog kale, zwart-witte franjeaap tevoorschijn kwam.

Hoeveel dagen de eergisteren geboren Dark Lord-baby te vroeg geboren is, is niet helemaal duidelijk. Volgens dierenarts Jo Reynard, zo vertelt hij aan de Britse krant [The Mirror](#), was een keizersnede noodzakelijk omdat de moederaap zich heel anders gedroeg dan gebruikelijk is bij hoogzwangere franjeapen. „Moeder Ivy was veel te rustig en at niet meer“, aldus Reynard, die vervolgens besloot het aapje met een keizersnede te halen. „De gezondheid van de moeder begon dramatisch te verslechteren en de baby – die al was ingedaald in het geboortekanaal – zou zonder ingrijpen van ons kunnen overlijden.“

Kaal

Hoewel de verzorgers dachten dat Ivy op de dag van de operatie was uitgerekend, bleek pas na de geboorte dat de babyaap veel jonger was dan gedacht. Het was wel levensvatbaar, maar nog vrijwel haarloos. En daarom leek het diertje op de gevreesde Harry Potter-tovenaar Voldemort.

Het was de eerste keer in de Paignton Zoo in Devon dat een aap via een keizersnede werd geboren.

De moederaap maakte het inmiddels weer goed en het babyaapje is door haar geaccepteerd. Wel worden de moeder en haar piepjonge kind de

komende weken scherp in de gaten gehouden. ‘Voldemortje’ heeft inmiddels al een bescheiden vachtje ontwikkeld, waardoor hij niet meer lijkt op de tovenaer.

Nieuwe baasjes in de rij voor asielhond na charmeoffensief

Fotografe Tammy Swarek uit Arkansas kwam op het idee om asielhonden op te tutten voor een fotoshoot, om zo makkelijker een baasje voor ze te kunnen vinden. En met succes! Door de foto's op sociale media te plaatsen met daarbij het levensverhaal van de viervoeter, ging het aantal adopties 'door het dak'.

Ook de Nederlandse stichting Dierenasiels en Internet is enthousiast, maar verwacht niet dat er een Nederlandse versie komt.

Nieuwsbrief Dierenkliniek Europawijk Haarlem

Eerste forensisch dierenarts

Monique Verkerk is de eerste veterinaire forensisch arts in Nederland. Een veterinaire forensisch arts onderzoekt paarden en andere dieren die overleden zijn door mishandeling. Dion Graus van de PVV is een groot voorstander om een forensisch dierenarts in te zetten in de gevallen van mishandeling. In het tv-programma Pauw vertelden ze meer. De uitzending is hieronder terug te kijken. Jeroen Pauw begint met de vragen: "Hoe achterhaal je de dader van een paardenmishandeling? Of hoe bewijs je dat iemand een ponyverkrachter is?" Monique Verkerk moet dit soort zaken gaan oplossen. "Tot nu toe werd er weinig met dierenmishandeling gedaan", vertelt Verkerk. "Je wil de doodsoorzaak weten en weten wie de dader is."

Dion Graus: "Het is van belang dat dode dieren onderzocht worden door een veterinaire forensisch team. Ik pleit voor het opleggen van gevangenisstraffen, want vaak krijgen daders alleen een boete waar je echt om lacht. Ook moeten daders een levenslang verbod op het houden van dieren opgelegd krijgen."

Uitzending terug kijken:
<http://www.horses.nl/algemeen/kijk-terug-eerste-forensisch-dierenarts-en-graus-bij-pauw/>

Ik heb hier geen foto's van dierenmishandeling geplaatst, die zijn talloos op het internet te zien. Verschrikkelijk!! Daar moet iets aan gedaan en beginnen in Nederland.

Nieuwe entkaartjes

[ONS NIEUWE KAARTJE](#)

Acties en nieuwe producten

Na de zomer nu ook:

Winterjassen

Om uw hondje lekker droog te houden als het weer eens regent!

Kijk dan eens op de webwinkel van de praktijk:
https://www.docbooff.nl/assortiment/zoek/?tn_g=winterjassen

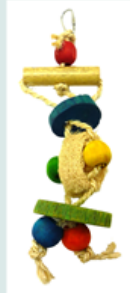

Veel kortingen en als je de praktijk als ophaalpunt registreert krijg je nog eens extra kortingen.

Speelgoed blijft ook populair! Zelf ook gekocht en prima materialen!

Nieuwsbrief Dierenkliniek Europawijk Haarlem

841 artikelen

En nog veel meer.....

Simparica anti teek en anti vlooien PIL

Simparica (sarolaner) is een nieuw middel voor de behandeling van honden tegen vlooien, teken en mijten.

Het heeft een onmiddellijke en aanhoudende vlo- en teken dodende werking gedurende ten minste 5 weken!

Maandelijkse toediening van een tablet op een vast moment in de maand zorgt voor een ononderbroken bescherming tegen vlooien en teken.

Simparica wordt geleverd in doosjes van 3 smakelijke tabletten. Voor elk gewicht van uw hond een aparte verpakking.

Bent u geïnteresseerd in dit product, stuur dan een mail naar dapeuropawijk@dierenarts-haarlem.nl.

Chipprijs

Tot en met september 2016 betaalt u slechts 39,40 Euro voor het chippen van uw huisdier (inclusief administratiekosten).

Met dit apparaatje controleren we de aanwezigheid van de chip. Het is maar een kleine transponder (zie de foto) en geen probleem om in te brengen.